

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 10 (598).

ЧЕТВЕР,
26
БЕРЕЗНЯ
1959 року

Ціна 20 коп

26 червня — 40 років комсомолу України.

Комсомольська організація нашого університету разом з усіма комсомольцями України готується гідно зустріти цю знаменну дату.

СТВОРИМО РЕМОНТНІ БРИГАДИ

Товариші!

Більшості з нас бути вчителями, бути, як казав О. Фадеев, першими людьми в країні, де вчиться кожна дитина і де майбутнє народу, майбутнє країни — в руках учителя.

Ми виховуватимемо покоління людей, яке, очевидно, вже житиме при комунізмі. Серед багатьох вимог, які ставляться до людини комуністичного майбутнього, неважко визначити одну з найголовніших: комуністичне ставлення до праці. Нам, першим вихователям майбутньої людини, треба буде виховати це ставлення у дітей. А це ж факт, перевірений життям багато разів, факт переконливий, що вчитель не прищепить учневі нічого хорошого, якщо він не має його сам, бо власний приклад — це найкращий педагог.

Ми ж, студенти, в багатьох випадках живемо в умовах, які породжують неправильне, мало не панське ставлення до праці. Ми сидимо в аудиторіях, кидаємо папірці, залишаємо сміття і спокійно йдемо додому, а за нами прибирають технічні робітники. Ми живемо в гуртожитках. Спимо на ліжках. Сидимо на стільцях. Працюємо за столами. Влітку ми йдемо додому, а технічні робітники фарбують ліжка, стільці, в деяких кімнатах — підлогу, білять стелі.

Ми пропонуємо:

Хай кожен курс, кожна група, кожен комсомолец розпочне боротьбу за чистоту. Хай за кожною групою буде закріплено аудиторію, за порядок, чистоту, за вигляд якої група відповідатиме.

Ми беремося провести всі ремонтні роботи, які тільки буде треба, в кімнаті, де живемо. Ми закликаємо до цього всіх мешканців гуртожитків.

Коли всі ремонтні роботи в гуртожитках виконують його мешканці, а ті, що не живуть в них, будуть робити частину цих робіт в аудиторіях, де вчать, тоді ми зможемо заощадити державі значну суму грошей.

Мешканці кімнати № 123 гуртожитку № 1:
Галина ШИШМАН, Надія МИХАЙЛОВА,
Лідія ГУЛЬПА, Галина ДЕМ'ЯНЕНКО,
Майя ЖАКОВА, Лариса ГОРБАЧЕНКО,
Валентина КОВАЛЕВСЬКА, Євгенія ВЕЧОРКО,
Віра ПАВЛИК, Галина КИРИЛЮК, Люба ЧЕРНОУСОВА.

РЕКТОРУ

ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. І. І. МЕЧНИКОВА
академікові С. І. ЛЕБЕДЕВУ

Ще в період героїчної оборони Одеси один з активних учасників її Я. М. Штернштейн розпочав збір матеріалів для написання історії порту. Після закінчення війни він весь час підтримував міцні зв'язки з колективом портовиків і моряків, виступав на причалах і ділянках порту з лекціями, проводив бесіди, систематично публікував статті в газетах «Одеський портовик» і «Моряк».

Монографічне дослідження кандидата історичних наук, доцента кафедри історії КПРС Я. М. Штернштейна присвячене історії Одеського порту починаючи з часу його заснування і до наших днів.

Монографія одержала високу оцінку вчених і учасників подій.

Автор зібрав понад 100 спогадів і доповнив фонди архівів новими матеріалами і документами, які характеризують життя і діяльність багатотисячного колективу порту, показав його героїчні будні періоду боротьби за побудову комуністичного будівництва.

Книга «Морські ворота України» буде для нас великою допомогою в справі виховання молодого покоління юнаків і дівчат, які повинні стати справжніми спадкоємцями і продовжувачами чудових традицій портовиків. А для цього, як казав М. С. Хрущов, їм потрібно знати, якими важкими шляхами крокували по житті їхні батьки і діди. Це тим більш важливо, що деякі молоді люди думають, ніби всі блага життя, які дала і дає їм Радянська влада, прийшли самі собою. Хай не забувають вони, що ради цього краці сини і дочки нашого народу йшли на каторгу, проливали свою кров.

Від імені колективу одеських портовиків висловлюю цю подяку доцентіві Я. М. Штернштейну і закликаю вчених університету ще тісніше кріпити зв'язок з бригадами робітників вантажних районів, екіпажами кранів і суден, оперативними працівниками порту в дусі історичних рішень XXI з'їзду КПРС.

М. КОТОВ,
начальник Одеського морського торговельного порту.

ГОТУЄМОСЬ ДО НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ І ОГЛЯДУ СТУДЕНТСЬКИХ РОБІТ

В зв'язку з тематикою кафедр

Наукове студентське товариство геолого-географічного факультету готується до міського огляду наукових студентських робіт. Зараз студенти закінчують написання цих робіт. Роботи ґрунтуються, головним чином, на матеріалах літньої польової практики. Студентські роботи пов'язані з науковою тематикою кафедр і разом з останніми, до певної міри, допоможуть у правильному плануванні народного господарства.

7—10 квітня прохідиме підсумкова конференція. На цю конференцію буде подано 8 доповідей. З них — від кафедри економічної географії, 3 — від кафедри фізичної географії, 2 — від кафедри геології. Від кафедри економічної

ТЕРМІН ПОДАЧІ КУРСОВИХ — 1 КВІТНЯ

Строк подачі курсових робіт наближається. Студенти історичного факультету повинні закінчити написання курсових до 1-го квітня. Тематика робіт на історичному факультеті була складена і розподілена між студентами ще на початку навчального року. Завдяки цьому студенти змогли продумати тему, підібрати необхідну літературу, познайомитися з нею, порадитися з керівниками.

Таке ставлення більшості студентів до курсової роботи дало позитивні наслідки. Вже зараз більшість з них закінчили або закінчують роботи.

Значна частина робіт, поданих на рецензування, як відзначають керівники, є наслідком сумлінної праці. Особливо це стосується робіт членів наукових студентських гуртків. Серед кращих — роботи Г. Голумбієвського (II курс), В. Туаєва, А. Скороделової (I курс).

Але не всі студенти правильно спланували свій робочий час. Досі ще не приступили до написання курсових робіт студенти В. Касилов, Є. Данилов, В. Тюпиков, В. Лещенко (I курс). Вони жодного разу не прийшли на консультацію до доцента Ф. Т. Гудимовича — свого наукового керівника.

Погані справи і у студентів III курсу. Доцент О. М. Меліхов відзначив, що з семи студентів, роботами яких він керує, лише три зможуть подати курсові на захист до 1-го квітня, інші навіть на консультації не приходять. Таке ж становище і у студентів, курсовими роботами яких керують викладачі О. Д. Савчук, Я. В. Сизоненко, З. В. Першина, Т. Є. Самборська. У студентів ще є час виправити допущену помилку. До цього потрібно докласти всіх зусиль. Глибокими і змістовними повинні бути всі курсові роботи. Термін подачі їх — 1 квітня.

географії буде подано доповідь з нової тематики — розміщення промисловості Одеського економічного району, а також підсумкові доповіді з старої тематики — про розміщення сільського господарства в Одеському економічному районі.

Від кафедри фізичної географії готується доповідь про фізико-географічне районування для потреб сільського господарства.

Кафедра геології готує доповідь геоморфологічного напрямку. Студент Панич доповідатиме про розміщення маслоробної промисловості; Ружицький — про нові дані по четвертинних відкладах Вінницької області. Від кафедри геології студент IV курсу Чепалига зробить доповідь з питання про тераси Нижнього Придністров'я.

Деякі доповіді уже готові, віддруковані на машинці і добре ілюстровані картами, схемами, діаграмами.

О. ЧЕПАЛИГА,
студент IV курсу геолого-географічного факультету.

Роботи органіків

До конференції НСТ університету наукове студентське товариство хімічного факультету готує доповіді на різні теми.

Гурток органічної хімії пропонує на конференцію доповідь В. Гаркуші «Проблеми розвитку науки і промисловості високополімерів». Свою роботу він проводить під керівництвом доцента О. В. Богатського. Під керівництвом професора В. П. Гольмова Д. Фурман готує доповідь «Про взаємодію з хлорметилловим ефіром динатрій маленового ефіру», а студентка V курсу Г. П'янькова працює над емою «Про 3-хлор—1-бром—2-бензилоксипропан». Під керівництвом доцента О. В. Богатського студентка III курсу А. Кир'якова готує доповідь на тему: «Про одержання деяких нових кислот за допомогою маленового ефіру».

Т. СКУБА.

Буде представлено 5 секцій

Як відомо, 7—10 квітня у нас в університеті відбудеться XV наукова студентська конференція. Студенти фізико-математичного факультету активно готуються до неї.

Якщо на XIII науковій студентській конференції з фізмату була представлена одна секція, на XIV — дві: фізична і математична, то на цій конференції буде представлено вже п'ять секцій — дві математичних і три фізичних. Це свідчить про зростання інтересу до наукової роботи серед студентів.

Дуже добре і ретельно проводи-

ться наукова робота членами гуртка молекулярної фізики під керівництвом доцента В. О. Федосеева, студентами-астрофізиками під керівництвом члена-кореспондента АН УРСР, професора В. П. Цесевича, студентами-оптиками під керівництвом доцента Т. Я. Сьори. Ми впевнені, що наукова студентська конференція на нашому факультеті пройде на високому рівні.

В. МАНАКІН,
голова ради НСТ
фізико-математичного
факультету.

Продовжуємо розмову

Рішення трохи ліберальне

В газеті «За наукові кадри» від 10 березня ц. р. була надрукована стаття студентки III курсу хімічного факультету С. Черношкурової «Як ми розв'язали болюче питання». Стаття ця схвилювала багатьох. І це зрозуміло. Питання, підняте в статті, дуже цікаве.

Мені здається, що комсомольці курсу трохи ліберально підійшли до вирішення цього питання. В університет приймають кращих з кращих. Студент повинен дорожити і своїм колективом, і званням студента. Він повинен робити все можливе для колективу: віддавати йому свої знання, вміння, досвід.

Я повністю погоджуюсь з С. Черношкуровою щодо вирішення питання про Снігоцького. Коли люди-

на спіткнулася, помилилася, їй треба допомогти. Це вірно. Це закон нашого життя. Так роблять друзі.

Але про які строки виправлення думали комсомольці, вирішуючи питання про студента Руденка? Йому вже допомагали, залишили на повторний курс. А з нього, як з гуски вода. Про це говорять і слова Руденка, що його не хвилює думка колективу. Може йому нудно в нашому колективі? То дайте хлопцеві можливість попрацювати рік на виробництві. Хай він навчиться цінувати колектив, його інтереси. Це буде, на мою думку, правильне вирішення питання.

В. ТКАЧЕНКО,
секретар комсомольського
бюро геолого-географічного факультету.

Старанно комплектувати лаборантські кадри

Закон про перебудову системи середньої і вищої освіти в СРСР вимагає рішучого поліпшення якості роботи всіх ланок університетського навчального процесу. Серед цих ланок почесна і відповідальна роль належить численному лаборантському складові.

Слід визнати, що робота наших лаборантів ще далеко не стоїть на рівні вимог навчального процесу і наукових досліджень кафедр. Якщо на фізико-математичному, хімічному, біологічному факультетах лаборанти ведуть серйозну експериментальну роботу і прагнуть брати активну участь в розробці низки наукових тем відповідних кафедр, (хоч зусилля лаборантів і цих кафедр не можна визнати достатніми), то лаборанти гуманітарних кафедр далеко не задовольняють потреб студентів і викладачів, не беруть будь-якої участі в науково-дослідній роботі і, по суті, не підвищують систематично свій ідейно-теоретичний рівень.

Переважає більшість лаборантів-гуманітарників недостатньо знають свій предмет і бібліографію з нього, не читають досліджень і поточної періодики, не володіють іноземними мовами, а тому виявляють безпорадність при складанні бібліографічних справок на іноземну літературу. Як правило, лаборанти не можуть дати ділової консультації студентам при підготовці курсових, дипломних і практичних занять.

Для багатьох лаборантів характерний низький рівень загальної грамотності, що підтверджується перевіркою документації кафедр, яка завжди ведеться лаборантами. Зокрема, всі протоколи гуманітарних кафедр вражають великою кількістю граматичних помилок, стилістичних огріхів, поверховою фіксацією змісту засідань і т. д.

Всі ці великі недоліки пояснюються, з одного боку, тим, що до цього часу ще не дотримувалися послідовно принципу призначення осіб на посади лаборантів виключно за діловими якостями, з другою—слабким, поверховим контролем кафедр за практичною діяльністю лаборантів.

Тимчасом цілком зрозуміло, що грандіозні завдання розширення і різкого підвищення якості універ-

ситетської освіти не можуть бути успішно виконані без рішучої перебудови роботи всіх кабінетів. Цю перебудову здатні провести лише висококваліфіковані лаборантські кадри.

Що вимагається від лаборантів? По-перше, поєднання широкого загального світогляду і, особливо, високого ідейно-теоретичного рівня з глибоким знанням своєї спеціальності, щоб лаборант міг давати ґрунтовні консультації студентам, проводити практичні заняття, допомагати студентам в добірці і систематизації фактичного матеріалу при написанні курсової чи дипломної роботи.

По-друге, вміння систематично і грамотно вести багатогранну бібліографічну роботу як над радянською, так і над іноземною літературою.

По-третє, постійна турбота про підвищення своєї ділової кваліфікації, підготовка до складання кандидатського мінімуму, оволодіння іноземними мовами, глибоке вивчення марксистсько-ленінської теорії.

Нарешті, найактивніша участь в науково-дослідній діяльності кафедр чи окремого викладача.

Саме такого критерію оцінки діяльності лаборантів потрібно суворо дотримуватись при атестації лаборантів у цьому році. Треба пам'ятати, що лаборантський склад повинен бути одним з важливих резервів поповнення рядів радянських наукових працівників. При атестації необхідно враховувати не лише те, як лаборант виконує свої функції зараз, а й те, чи є у лаборанта реальні перспективи росту в науково-теоретичному відношенні.

Звичайно, не можна не брати до уваги і ступінь активності лаборанта в громадсько-політичному житті університету, його моральне обличчя і політичну зрілість.

Рішуче перебороти недооцінку ролі лаборантів у навчальному процесі, швидше ліквідувати великі недоліки в роботі кабінетів, вимогливо, старанно добирати лаборантський склад — таке одне з важливих, невід'ємних практичних завдань всіх кафедр і факультетів нашого університету.

Доцент К. Д. ПЕТРЯЄВ.

Справжня учбова криза

(Лист до редакції)

Не один раз нам доводилося на університетських зборах, так само, як і у пресі, звертати увагу громадськості університету на досить важкий стан, в якому перебуває кабінет фізичної географії. Кабінет покликаний забезпечити умови для роботи великої кількості студентів-географів. В цьому році тут працюють понад сто дипломантів, сотні авторів курсових робіт. Реальна ж площа, що припадає на кожного працюючого, занадто мала. Тут же — робочі місця 14 членів кафедри; десь повинні працювати й 3 лаборанти.

Як кораловий острів серед бурхливого океану, біля віконця притулився стіл завідуючого, єдине недоторкане місце в кабінеті.

От і зараз, під час сесії заочників, можна спостерігати, як в порядку черезсмузжя працюють за-

очники, студенти-дипломанти стаціонару, студенти IV курсу, що складають курсові перед початком переддипломної практики. Щогодини доводиться робити перерви, щоб провітрити приміщення, і тоді з дверей кабінету йде пара, як з доброї ідальні.

Невже ж не можна, нарешті, ліквідувати цей скрутний стан і збільшити площу кабінету за рахунок хоч би аудиторії № 57?

Для зберігання цінного майна (кабінет має колекції, найкращі на Україні) слід передати кабінету і невеличку кімнату по другий бік коридору, як це і було за часів перебування тут кафедри фізіології рослин.

Доцент Ф. ПЕТРУНЬ,
завідуючий кафедрою
фізичної географії.

Географи на педпрактиці

«Вся ідеологічна робота нашої партії і держави покликана розвивати нові якості радянських людей, виховувати їх в дусі колективізму і працьовитості, соціалістичного інтернаціоналізму і патріотизму, високих принципів моралі нового суспільства в дусі марксизму-ленінізму».

(Із доповіді М. С. Хрушова на XXI з'їзді КПРС).

IV курс географічного факультету склав перший екзамен на право називатись учителем радянської школи. Педагогічна практика завжди була найбільш хвилюючим моментом в житті студентів. Уміння давати урок, вести позакласну роботу, уміння бути вихователем класу — все це перевіряється під час педагогічної практики.

Виховну роботу наші практиканти почали проводити в закріплених за ними класах з першого дня перебування в школі.

Географія належить до числа найважливіших предметів, які виховують молодь. Виховання марксистичного світогляду, любові до Радянської Батьківщини і її народів, повага до трудящих інших країн незалежно від раси і мови, виховання ненависті до будь-яких гнобителів — такі найважливіші завдання комуністичного виховання на уроках географії.

На уроках в V класі студенти, розповідаючи про внутрішні і зовнішні сили, які змінюють поверхню землі, прищеплювали дітям наукове розуміння світу, викриваючи марновірство і релігійні забобони, пов'язані з нерозумінням цих природних явищ.

В VI класі, знайомлячи дітей з політичною картою Африки, наші практиканти розповідали про героїчну боротьбу народів Африки за свою незалежність, про зміни в політичній карті Африки після II світової війни. Справжню ненависть і обурення проти імпералістів викликали в дітях розповіді про дискримінацію негрів в Африці.

Знайомлячи учнів VII класу з географією Сибіру, студенти захоплююче розповідали про величезні багатства природи Сибіру, про освоєння їх радянською людиною. Бажання допомогти рідній країні в освоєнні цих багатств оволоділо багатьма підлітками на уроках географії.

Розповідь викладача географії на уроці має величезне виховне значення.

Велику роботу здійснили наші практиканти в школах і в позаурочний час.

Про велику виховну роботу наших студентів можна судити на

прикладі педагогічної практики в школі № 2, села Березівки. Працювали всі практиканти. За 4 тижні було випущено 3 шкільних стінгазети і одна географічна газета «Юний географ». Створено 9 піонерських кутків (куток в кожному класі). Каташинська, Орлюк, Койчева і Молчанюк провели в V класі збори загонів, присвячені 41-й річниці Радянської Армії. Вони підготували художню самодіяльність, в якій брали участь всі піонери. Вони ж провели збір дружини, на якому виступали кращі учасники загонів самодіяльності.

Студенти Безуглий і Мовчан організували виїзд художньої самодіяльності учнів своїх класів у село Роздол. Колгоспники були дуже задоволені концертном, гаряче дякували його організаторам.

Студент Ружицький організував краєзнавчий похід в район Березівського лісництва з учнями свого класу.

Неможливо в невеликій замітці перелічити всі різноманітні види позакласної роботи, яка проводилась студентами в школах. Але можна сказати, що вся вона була спрямована на виховання в наших дітей навичок суспільнокорисної праці, на підготовку гідних будівників комуністичного суспільства.

Виробнича практика математиків

Наш вік — вік завоювання космосу, сміливих мрій, геніальних винаходів. Одним із важливих досягнень сучасної епохи є розвиток обчислювальної техніки. Обчислювальна математика — одна з наймолодших галузей знань, яка виконує все більшу роль в нашому житті. З її допомогою будуються атомні електростанції, сучасні літаки, швидкість яких перевищує швидкість звуку, обчислюються траєкторії руху супутників, штучних планет, здійснюється керівництво виробничими процесами.

Рішеннями XXI з'їзду КПРС передбачено значно розширити роботи в галузі обчислювальної математики, збільшити в 4 рази випуск електронних обчислювальних машин, широко застосовувати їх як найважливіший засіб автоматизації виробництва і формальних видів розумової праці, значно розширити підготовку спеціалістів з обчислювальної математики, створити при багатьох університетах і найбільших політехнічних інститутах обчислювальні центри, лабораторії, оснащені електронними машинами.

В зв'язку з державним планом в нашому університеті вже створена спеціалізація з обчислювальної математики, в найближчий час буде створено обчислювальний центр.

На фізико-математичному факультеті, починаючи з 1957 року, ведеться робота по розв'язанню завдань, поставлених перед університетом в галузі обчислювальної математики. З великим інтересом займається обчислювальною математикою група студентів старших курсів. Під час зимових канікул для них була організована виробнича практика.

Практика проходила на обчислювальному центрі Академії Наук УРСР. Крім студентів, з роботою обчислювального центру знайомились також співробітники факультету В. О. Коновалов, В. В. Сердюк, Г. М. Сердюк, З. І. Шепелєва. Керівником практики був до-

цент С. М. Кіро.

Обчислювальний центр АН УРСР почав працювати одним із перших в Європі.

Гордістю обчислювального центра є машина «Київ», сконструйована співробітниками центра.

«Київ» — універсальна машина, трьохадресна, дозволяє виконувати 15 арифметичних і логічних операцій з швидкістю обчислень 5000—7000 в секунду. Машина має ряд переваг: атомне налагодження окремих вузлів машини, мінімальне число зв'язків між ними, різна частота роботи вузлів, що забезпечує високу надійність роботи машини.

На центрі є також машини заводського виробництва, перш за все, електронна обчислювальна машина «Урал» і електронна модель МПТ-9 для розв'язування системи звичайних диференціальних рівнянь до 16 порядку.

Практиканти були розподілені по математичних відділах центра, де безпосередньо і проходила їх практика.

Співробітниками центра для практикантів були прочитані лекції про особливості програмування на електронній обчислювальній машині «Урал», про програмування на машині «Київ», про автоматизацію програмування, про адресне програмування.

Найбільша група студентів працювала у відділі програмування. Кожен студент виконував певні завдання: Давидова, Марченко, Просьолкова, Петрова розв'язували задачі, зв'язані з дипломними роботами; Білик, Княшко, Коппель, Максимова, Паніна брали участь у розв'язанні задач, виконуваних центром. Плотников познайомився з основними методами розв'язування на електронних обчислювальних машинах звичайних диференціальних рівнянь. Студенти Варбанець, Андрієнко, Донський, Чиж, Міндін працювали у відділі машин безперервної дії. Тут вони самостійно розв'язали

ряд задач, займалися налагодженням машини, склали схеми.

Нам була надана можливість безпосередньо ознайомитись з електронними обчислювальними машинами, особливо з машиною «Урал».

«Урал» — одноадресна універсальна обчислювальна машина, яка виконує до 100 арифметичних і логічних операцій в секунду. Призначена вона для науково-технічних розрахунків у науково-дослідницьких інститутах, вузах, на великих заводах. Зараз «Урал» перебуває в серійному виробництві.

Найкраще з машиною «Урал» ознайомився студент Верховський, який вивчив основні вузли машини, ознайомився з її роботою, зібрав і перевірів деякі елементи арифметичного пристрою машини.

Практика була цікавою і змістовною, хоча працювати доводилося багато — повний робочий день. Крім того, ми працювали в бібліотеках, де нам була надана можливість ознайомитись з малодоступною спеціальною літературою.

В екскурсійному порядку студенти побували в інституті фізики АН УРСР. Побували також на Київському телецентрі, де ознайомились з апаратурою і процесом телерадіо.

Практиканти з подякою згадують старших наукових співробітників обчислювального центра В. С. Шаманського, Е. Л. Юшенка, В. М. Остапенка, В. В. Іванова та інших інженерів та службовців, які подали практикантам велику допомогу при проходженні практики.

Студенти за час практики пізнали багато цікавого і корисного. Всі практиканти з великим ентузіазмом продовжують роботу в галузі обчислювальної математики, щоб стати висококваліфікованими спеціалістами в цій потрібній країні галузі знань.

Г. ПРОСЬОЛКОВА,
студентка V курсу
фізико-математичного
факультету.

НАШ МУЗЛЕКТОРІЙ

ЗНАТИ І ЛЮБИТИ МУЗИКУ

Переможемо всі труднощі

Скоро сесія! Всіх хвилює, насто- рожує це таємниче, урочисте сло- во. І особливо першокурсників.

Попрацювати довелося багато. Не всі ще уміли цінувати час, не всі ще ввійшли в колію студент- ського життя. Важко було вивчати німецьку мову Тимуню, Ткаченку, Бондаренку та іншим. Але сила во- лі, почуття обов'язку допомогли їм успішно скласти залік.

Відмінно склали екзамен Тка- ченко, Білик, Бондаренко, Яворов- ський, Корниленко, Пластовець, Т. Ільницька; добре — Тимунь, Щербина, Круценко, Бджола, С. Ільницька.

НА МАТЕМАТИЧНОМУ СЕМІНАРІ

В нашій країні велика увага при- діляється розвитку математики, зо- крема обчислювальної математики та техніки. Наш університет одним з перших вузів міста розпочав ро- боту в цій галузі.

12 березня 1959 року на фізико- математичному факультеті відбу- лося перше засідання університет- ського математичного семінару, присвячене питанням обчислюваль- ної математики.

Була заслухана доповідь доцен- та С. М. Кіро на тему: «Особли- вості розв'язання деяких матема- тичних задач на електронних об- числювальних машинах».

Доповідач розповів про основні характеристики машин, познайо- мив з їх блок-схемами, з обсягом робіт, які вони можуть виконува- ти, охарактеризував швидкість виконання різних математичних операцій, докладно зупинився на особливостях розв'язання окремих задач.

Семінар привернув до себе ве- лику увагу не тільки викладачів, але й студентів фізико-математич- ного факультету.

В подальшому засідання семінару з питань обчислювальної матема- тики відбуватимуться двічі на мі- сяць. В доповідях на них буде підсумовуватись проведена в уні- верситеті робота в галузі обчислю- вальної математики.

А от у Стрільцової і Стерненко, які лише в минулому році успішно закінчили школу, — трійки. Дівча- та щиро зізнались, що не допра- цювали, понадіялись на свіжі знан- ня.

В перші ж дні після канікул від- булись комсомольські збори. З ви- ступів студентів було видно, що воля зрозуміли необхідність систе- матичної праці. Багатьох сесія на- вчила, як працювати, як вміло ви- користовувати свій час. Комсо- мольці гостро засудили негідну по- ведінку Клещєєвої і вивели справ- ведливе рішення.

Цікаве життя на I курсі філо- логів. Багато труднощів, багато ще недоліків. Та ми все перемо- жемо, бо ми молоді.

В. ЧУЙКО.

Мабуть, у нас не знайдеться жодного юнака, жодної дівчини, які б не любили пісень і танцю- вальних мелодій. Що стосується симфонічної, оперної музики, то не вся молодь вірно оцінює її, розуміє і любить.

Композитор Анатолій Новіков в журналі «Советская музыка» на- водить такі уривки з листа сту- дентів Сімферопольського сільсько- господарського технікуму: «Вже декілька раз ми пробували слухати увертюри, симфонії і опери, знайти в них щось життєве, але нічого не виходило. Ось передавали по радіо «Рассвет на Москве-реке» Мусорг- ського, і ми вільно дихнули, коли закінчилась музика, — адже ніяк це не схоже на світанок... Що жит- тєвого в опері «Снігуронька»? Як її розуміти, якщо в ній немає нічо- го реального? Чим ця музика може допомогти в роботі?».

Музика, як і кожне інше мисте-

цтво, тісно зв'язана з життям. Му- зика говорить про життя художні- ми музикальними образами.

Це не значить, що музика з до- помогою звуків зображує звучання життя. Ніщо в природі не звучить подібно Першому концерту для рояля з оркестром Чайковського або подібно симфонії Моцарта. Ви- різні засоби музики не є насліду- ванням тих звуків, які ми чуємо в оточуючому нас житті.

Ось чому не можна розраховува- ти, що під час виконання, скажімо, «Рассвета на Москве-реке» Му- соргського перед внутрішнім по- глядом слухача виникнуть картини Московського Кремля, який пробуджується. Важливо лише те, щоб в душі слухача утворився особливий лад почуттів, щоб світлий поетич- ний оркестровий вступ до опери «Хованщина» наповнював його від- чуттями сили, вневності в пре- красному майбутньому російського народу...

Зараз на Заході поширені під- роблювані під музику всілякі «бу- гі-вугі», «рок-н-ролли». В Західній Німеччині багато говорять про «предметну» музику. Твори цього жанру народжуються так: запи- сується на плівку, скажімо, гудок автомобіля, скрип черевиків на тротуарі, крик пораненої людини, а потім людина, яка робить таку музику, склеює все до купи.

«Рок-н-ролл» являє собою чер- гування коротких музикальних фраз, які без кінця повторюються якимсь одним інструментом або ці- лим оркестром. Тут немає мелодії, фраза лине за фразою, і все це скріплено тільки ритмом, мета яко- го — збудити, натягнути нерви слухача.

Концерти, де виконуються твори цього жанру, закінчуються звичай- но бійками, які влаштовує байди- куюча буржуазна «золота молодь», найбрудніші і найдурніші інстинк- ти якої пробуджує подразнюю- чий, беззмістовний ритм. У «бугі- вугі», «рок-н-ролли» і «предметній музиці» відображаються занепад і безперспективність буржуазної культури.

Справжня музика завжди від- творює зміст життя, поданий через сприймання людини, світ почуттів, настроїв, пристрастей, думок, ідей. І саме через це музика завжди од- наково доступна вуху знавця і ря- дового слухача.

Часто люди, що вперше почули великий музикальний твір, гово- рять: «Мені здається, що тут роз- повідається про мене...».

Справжня музика має власти- вість викликати переживання, в ній виражені власні переживання слухача, вона робить людину спів- учасницею великих почуттів та ідей.

Музика об'єднує людей. Зга- дайте свої почуття при виконанні великої мелодії «Інтернаціоналу».

Як сильно, як жваво відчуваєть- ся в ці хвилини зв'язок всіх лю- дей.

Навіть глибоко ліричні, м'які та ніжні мелодії Шопена містять в собі величезну силу. Німецький композитор Шуман недаремно на- звав їх гарматами, які прикриті квітами. Яким же чином привчити себе слухати симфонічну музику, любити і розуміти її?

Безнадійних в цьому відношенні людей нема. Любителями і знавця- ми музики не народжуються, а ста- ють.

Щоб полюбити музику, треба на- самперед її слухати. Треба ходити на концерти — і хороші любитель- ські, і професійні, треба слуха- ти музику в грамзапису і по радіо. Треба виховувати свій смак на ве- ликих зразках музикальної класи- ки, на кращих творах сучасних композиторів, поступово переходя- чи від найбільш доступного до складного і глибокого.

Велике значення для оволодіння музикою має саме музикальне мис- тецтво. Людина, яка вміє грати на якому-небудь музикальному ін- струменті, глибше розуміє музику, краще пізнає думку композитора. Ось чому слід всемірно розвивати музикальні домашні заняття.

Мені хочеться ще раз сказати нашим юнакам і дівчатам: любіть і вивчайте велике мистецтво музи- ки. Воно відкриває вам цілий світ високих почуттів, пристастей, ду- мок.

КУТОК ПЕРШОКУРСНИКА

Зоомузей нашого університету

Зоологічний музей університету був організований в 1865 році, то- бто в рік заснування університету. В перші десятиріччя існування му- зею його роботою керували вида- тні російські вчені О. О. Ковале- вський, І. І. Мечников, В. В. Зален- ський та інші. Багато сил приклали вони, щоб збагатити колекцію му- зею.

Зараз в музеї представлено по- над 10000 експонатів тварин з усього світу. За багатством об'єк- тів (особливо екзотичних) музей є одним з найбільших в Радянсько- му Союзі. Тут широко представле- на як водна, так і суходільна фау- на тваринного світу Радянського Союзу та інших країн. В експози- цію музею входить низка унікаль- них експонатів, які розміщені за- раз в трьох великих світличних залах.

В залах безхребетних і нижчих хребетних добре представлені гру- пи тварин, серед яких особливий інтерес становлять такі експонати, як австрійська двоякодихуюча ри- ба цератод, панцирна щука, елект- ричний скат, чучело трьохсоткіло-

грамового тунця, спійманого біля берегів Одеської затоки, та інші. Загальну увагу в цьому залі при- вертає також колекція прекрасних тропічних метеликів.

В окремому залі розміщено ба- гато різних видів птахів. Добре представлені екзотичні групи: страуси, пінгвіни, птахи-носороги, папуги, колибри тощо. В музеї ек- споновано також багато цікавих представників фауни СРСР.

В одному з найбільших залів розміщена експозиція ссавців. Від- відувачеві насамперед кидається у вічі скелет синього кита, довжи- ною в 27 м, подарованого музеєві китобійною флотилією «Слава». В цьому відділі експонується також єдиний за величиною в СРСР скел- ет жирафи, череп вимерлої стел- лерової корови, багата колекція людиноподібних мавп, різні чучела звірів.

Музей є першокласною навчаль- ною базою для студентів універси- тету та інших вузів і шкіл міста та області.

Л. Ф. НАЗАРЕНКО.

О держав Вашого листа і з вели- ким задоволенням розповім про деякі сторони життя комсо- мольської організації Одеського державного університету періоду 1926—1930 рр.

Багато що, звичайно, забулося (час бере своє), але дещо пам'я- тається добре.

Коли я був студентом — з 1926 по 1930 р., — у нас в інституті існу- вало дві комсомольські факультет- ські організації — факультету со- ціального виховання та факультету професійної освіти — і комітет комсомолу інституту.

Я був членом бюро факультету соціального виховання протягом 4-х років і членом комітету комсо- молу в 1928-29 учбовому році.

По лінії факультету ми проводи- ли тоді такі заходи: виділяли і за- тверджували на засіданнях бюро піонервожатих для шкіл міста, а також окремо накреслювали зав- дання для комсомольців, яких по-силали на роботу вихователями в дитячий будинок.

Наша факультетська комсомоль- ська організація систематично до- помагала комсомольцям-піонерво- жатим і вихователям дитбудинку. Це була дуже цікава і відпові-

До 40-річчя ЛКСМУ

На факультеті соціального виховання

(Лист до редакції)

дальна робота, яку ми виконували за завданням міськкому комсомо- лу. Наші товариші періодично зві- тували про свою роботу.

Комсомольці всього інституту відповідно до встановленого графі- ку (наскільки я пам'ятаю, по 100 чоловік) ходили на завод ім. Жовтневої революції і там працю- вали на будівництві цеху. Працю- вали місяців 2 або 3, після занять. Це також була велика і цікава ро- бота. Йшли ми на роботу з пісня- ми, працювали з великим ентузіаз- мом.

Періодично влаштовували вечо- ри-диспути на різноманітні літера- турні, філософські та політичні те- ми. Вечори організовували як у факультетському, так і в загально- інститутському масштабі.

Організовували також ми зустр- ічі з акторами одеських театрів. Пам'ятаю, що актори дуже охоче приходили до нас в актовий зал і розповідали нам про музичні твори російських та зарубіжних компози- торів, а також виконували уривки з цих творів.

Пам'ятаю, як зараз, дуже цікаву зустріч студентів нашого інститу- ту з поетом Володимиром Сосо- рою (здається, в 1928 р.). Він чи- тав нам тоді багато своїх творів.

Наша комсомольська організація брала найактивнішу участь в озелененні площі ім. Жовтневої рево- люції і парку ім. Т. Г. Шевченка. Ми дуже любили саджати дерева. Зараз, коли ми, колишні студенти Одеського Інституту Народної Ос- віти, зустрічаємось, то запитуємо один у одного, чи був у парку ім. Шевченка і як поживають наші зе- лені вихованці.

Комсомольці інституту багато працювали над собою. Адже всі, хто тоді по путівках приходив до інституту, мали невеликі знання, і це вимагало від нас великої праці. На комсомольських зборах, на за- сиданнях бюро регулярно розгляда- лись питання про академічну ус- пішність.

Значна частина комсомольського активу виконувала відповідальні завдання за дорученням парткому

інституту і обкому партії. Так, на- приклад, нам, активістам, неодно- разово доводилося виїжджати в райони області для проведення різноманітних сільськогосподар- ських кампаній, брати безпосеред- ню участь в організації хлібозаго- тівель.

В 1929 р. багато комсомольських активістів було направлено на ор- ганізацію колгоспів і на ліквідацію куркульства, як класу. Я особисто протягом кількох тижнів прова- див таку роботу в селі Завадовка, Березівського району, Одеської області.

Багато комсомольців нашого ін- ституту направлялись в сільські райкоми комсомолу для надання їм допомоги в роботі, особливо в агітаційно-пропагандистській.

Працювали наші комсомольці міцним, згуртованим колективом. Ніхто ніколи навіть не подумав, що можна відмовитись від дору- чення. Навпаки, всі доручення ми сприймали, як вияв довіри нашої партії і прагнули виконувати їх якнайкраще. Виконавши будь-яке відповідальне завдання, ми не

тільки докладно розповідали про свою роботу на засіданні свого бю- ро або комітету, а й обов'язково йшли до партійного комітету, до секретаря парткому тов. Сапер- штейна або до тов. Політніна і про все детально доповідали. Наші старші товариші-комуністи завжди уважно вислуховували нас і дава- ли гідну оцінку проведеної роботи.

Комсомольська організація ІНО завжди була в перших рядах по виконанню будь-яких доручень партії. Кожний з нас працював, не шкодуючи сил, щоб одержати нове партійне доручення.

Великою радістю для комсо- мольців під час травневих або жовтневих свят було нести на де- монстрації плакати та гасла, адже це розцінювалось нами, як нагоро- да за хороші діла.

Звичайно, зараз багато що вже забулося. Але й те, що я зумів при- гадати і передати вам, трохи про- ле світло на деякі сторони тодіш- нього комсомольського життя уні- верситету.

Ф. А. БІЛЕЦЬКИЙ,
завідуючий кафедрою фізики
Саратовського інституту
механізації сільського госпо-
дарства ім. М. І. Калініна.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА

Едвіг АРЗУНЯН

НАЗУСТРІЧ ВЕСНІ

БАЛЛАДА О БИТВЕ С КОТОМ

У Андрюшки
Есть игрушки
Самые различные.
Вместо пушки —
Две катушки,
Привожденные друг к другу,
Но вполне приличные.
Если вставить спичку в дуло,
Оттянуть резинку —
Долетит снаряд до стула
И ударит в спинку.
А на стуле кот сидит
С пышными усами,
На Андрюшку кот глядит
Злыми глазами.
Кот — как будто это враг,
Стул — как будто крепость...
Пусть Андрюшкиных атак
Знают мощь и крепость!
Мчит в тазу бумажный флот,
Поддуваемый вперед,
И бумажный самолет
Собирается в полет.
Но промок бумажный флот
И пошел на дно,
Взвился в воздух самолет
И умчал в окно.
Спички кончились. А кот

НАША ЁЛОЧКА

(Песня)

Нам с братишкой дед Мороз
Ночью елочку принес.
Мы о ней не скажем маме —
Мы ее украсим сами!

Припев:

У нашей стройной елочки —
Зеленые иголки:
Длиннющие,
Колючие,
Дремучие,
Пахучие!
От низа до верхушки —
Веселье игрушки:
Фонарики
И шарики,
Петрушки
И хлопучки!
Гости вечером пришли
И детишек привели.
Пока папа в ванной брilsя,
Дед Мороз с мешком явился!

Припев:

Он нам сказки говорил,
Брату мячик подарил.
А за то, что я девчонка,
Подарил он мне котенка!

Припев:

Мы водили хоровод:
— С новым годом, Новый год!
Если б мамы разрешали б,
Каждый день тебя встречали б!

Припев:

Нам еще бы поиграть —
Но пора ложиться спать,
Напоследок, как сумела,
Я про елочку пропела.

Припев:

У нашей стройной елочки —
Зеленые иголки:
Длиннющие,
Колючие,
Дремучие,
Пахучие!
От низа до верхушки —
Веселье игрушки:
Фонарики
И шарики,
Петрушки
И хлопучки!

Хвост задрал трубой —
Только тронь! Как цапапнет:
Проиграешь бой.
Нет у армии — пора
Сдаться командиру...
Вдруг Андрюшкино «Ура!»
Потрясло квартиру.
Смело ринулся вперед
С палкой мальчуган —
Хвост поджав от страха, кот
Прыгнул на диван.
Тут раздался папин бас:
«Что за шум? Не стыдно?
Ты ведь ходишь в первый

Разве не обидно?

Кот удрал. В бою игрушки
Смертью храбрых пали...
Только старые катушки —
Боевые две подружки,
Привожденные друг к другу,
На полу стояли.

О то якось, прочитавши мої пи-
сання, один критик авторитет-
но і незаперечно сказав: знання
життя — ні на «Йоту», типового —
ні на мізинець.

Дзвонять, думаю собі, значить
— свято. Воно, звичайно, і дурень
може залізи на дзвіницю, але, мір-
кую, то буде поодинокий випадок і,
отже, не типово.

Отак собі розсудивши, взяв в ру-
ки костур, щоб від собак відбива-
тись, та й потяг у сусіднє село.

Не в одні ворота
я стукав, не в од-
ній хаті побував.
Придивлявся, роз-
мовляв із моло-
дим і старим —
і все гарненько занотовував собі в
блокнот. Швидко він став такий
товстий та пухкий, як тітка Хав-
ронька, що працює на молочарці.

Надвечір почав збиратися до-
дому, зібравши принаймні на рік ма-
теріалу для письменства. Тільки-но
пominув верболіз і вже мав вийти
за село, коли це чую бабин голос:
— Ей, ти, писателю! Чого ж мою
хату минаєш? Чи може гордуєш?

Я круть сюди, круть туди — не
бачу хати, а баби і поготів.
— Сюди, сюди йди, — гукає з гу-
стого вишняку.

Вилаявся я тихенько собі (бо
вже темніло, а йти мені повз бай-
рак, де, кажуть, вовки водяться)
та й попростував у той вишняк.

А у вишняку, як у казці: хата на
курячих ніжках і баба-яга з вікна
виглядає.

— Ти, кажуть, писателю? — пи-
тає.

— Початкуючий... — кажу.
— Напиши про мене, — каже, — в
книжку.

— А чим ви знамениті? — питаю.
— Чим знаменита?.. В дівочтві
була найкраща дівка на селі.

Подивився я на бабу: ряба, гор-
бнесса, — і не повірив тому.

— Ні, цього мало. Ви орден має-
те?

— Ні, Христя має, а я не маю.
Христі дали за материнство. У неї
аж дванадцять песиголовців. А ме-
ні бог послав тільки п'ятеро анго-
лят. Не дали мені одрена. А я теж
мала б ордена, якби покійний Ми-
кита не вмер позаторік, царство
йому небесне, хай хранить його ді-
ва Марія...

— Ні, — зітхнув я, — не підходи-

Во дворе, на горе

Во дворе
На горе
Столько дела детворе!..
Мы с утра
Из ведра
Плывали горку.
Превратилась вода
В ледяную корку.
Села Маша на салазки,
Прищурила глазки:
Мчатся сани —
Мчатся сами,
Словно в русской сказке!
В это время две собаки,
Две собаки-
Забияки
Под(ребячьей под горой
Место выбрали для драки.
Увидала наша
Маленькая Маша,
Повернула санки — стоп:
Прямо вехала в сугроб!
А собаки рядом: — Pppr!..
Испугалась Маша: бrrr!..
Тут три брата —
Все близнята —
Увидали драку
И на санках,
Как на танках,
Ринулись в атаку!
А собаки-
Забияки
Хвост поджали
И от храбрых братьев
С визгом
Убежали!..

те для книжки. Ви, бабо, не типо-
ві... А може ви, — подумавши, пи-
таю, — ланковою колісь були, а

Анатолій ЛОГВИНЕНКО.

Не типова баба Мотря

(Гумореска)

тепер на пенсії в достатку та в
пошані?

— Ой, і таке придумав: ланко-
ва та й ще на пенсії. Рядовою кол-
госпницею була, а от ланковою —
ні. А щодо пенсії, то наш голова,
трясця йому в печінку, тільки про
себе та про горілку і дбає.

— Не підходите. Не типові.
— Що ж то воно таке: не типо-
ве? Чи заговор такий, чи зглаз, чи
може ще якийсь лихотворець?

— Ні, бабо, це не заговор і не
зглаз, а це такий літературний ме-
тод. От, скажімо, я із декількох ді-

3 РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Похвали хорошого, і він
стане ще кращим, а похвали
поганого — він буде ще гіршим.

2. Кожен скаржиться на свою
пам'ять, але ніхто не скаржи-
ться на свій розум.

3. Розумний любить вчитися,
а дурень — вчити.
(Українська народна мудрість).

4. Геній винаходить, розум-
ний творить, а дурень користує-
ться і не дякує.
(Козьма ПРУТКОВ).

5. Про смаки не сперечаю-
ться: один знаходить задово-
лення в тому, щоб здаватися
кращим, ніж він є, а другий, на-
впаки, — в тому, щоб бути кра-
щим, ніж він здається.

(Людвиг ФЕЙЕРБАХ).

1.
Поспішай учитись, друже, поки
весна не оточила тебе своїми при-
надами і спокусами, поки не кли-
чуть тебе барвисті парки і бульва-
ри, поки не затюхав соловей — во-
рог усіх академсекторів...

Не марний часу, бо коли ти за-
раз не візьмеш себе в руки, то не-
забаром тебе візьме в свої руки
весна, і заплаче твоя сесія в носо-
ву хусточку...

2.

Коли ти прилинеш до нашого
університету, весно, то заглянь
перш за все в кімнату редакції
ЗНК і в кабінет української літе-
ратури (Петра Великого, 2, другий
поверх). Те, що ти побачиш там —
Це не лід арктичних зон,
Не крижані поляри скелі,
Жахлива дійсність це, не сон,
На редакційній паралелі.
Цілу зиму ці кімнати не опало-
вались (батарей несправні).

А до господарчої частини, весно,
не поспішай: хто вміє морозити ін-
ших, хай померзне і сам.

дів роблю одного діда, а із декіль-
кох баб — одну бабу. Ось, наприк-
лад, трохи візьму вашого характе-
ру, одягу, а трохи від баби Хри-
сті...

— Ой, лишенько! Від Христі!.. Та
я рядом з Христею... вибачайте на
слові... Та щоб я з нею в одній
книжці була!..

— За що ж то ви на неї таку
злість маєте?

— Еге! Ще дівкою вона відбива-
ла у мене Микиту.

Було, на вечерни-
цях, ніби знечів'я,
прихилить до нього
голову, закрне очі,
ніби сонна, — і об-

лизується. Тьху, тьху та ще
раз тьху! А то щоб я з нею та
в одній книжці була. Ніколи! Та я
її патли повидираю, та я її кропи-
вою попарю, та я її...

— Не типова баба... — шепочу
собі і кажу голосно: — Не підходи-
те. Може для стінної газети і піді-
йшли б, а до книжки вам — зась.

Баба, як на їжачка сіла. А я вже
шукаю очима ворота. Та тут баба
знов:

— А що то ти, сучий сину, пи-
шеш? Чи не заяву була у проку-
ратуру на мене? — і вп'ялась очи-
ма в мого блокнот.

Глянув і я — аж бачу, що всю
розмову записав, як є. «Професіо-
нальна звичка!» — з погордою
відмітив я собі. І задоволений ка-
жу:

— Це я про вас пишу.

— Про мене?.. Про мене?! Ой,
голубчику, заходь, заходь до по-
коїв. Молочка на дорогу вип'єш.
Зайшов я у ті покої, набив собі
«сливку», а то й цілу «грушу» на
лобі об одвірок.

Посадила мене баба на покуті
під рушниками, поставила глечик
молока, поруч глечика поставила
розмальований глиняний кухоль,
накраяла білого, мов місяць, хліба
і сама сіла навпроти.

Вже пізно ввечері я подався до-
дому. А другого дня віддав у друк
записане, бо, знаєте, баба Мотря
вже гонорар молоком сплатила.

А тепер сиджу та й потерпаю: а
що скажуть критики...

Від редакції: А й справді, що
скажуть критики — читачі нашої
газети?

3.
Весною все живе прокидає-
ться від зимової сплячки. Споді-
ваємось, що прокинеться і наша
літературна студія.

Що промінь свіжої краси
У нашій з'явиться газеті,
І залунають голоси
Давно нечуваних поетів.

4.

Заглянь ще, весно, до дівчат,
На комунатор спробуй вплинуть,
Щоб голос лагідно звучав
І зразу, а не через півгодички.

ПІДСЛУХАНА РОЗМОВА
— Дев'ять разів я складав іспит
і, нарешті, на десятій раз одержав
трійку.

— Що, краще вивчив предмет?
— Ні, просто кількість перейшла
в якість.

Ю. МИХАЙЛИК.

МАЛЬЧИШКИ

Сползають на пол книги,
Уснули сотні юних.
Мальчишкам снятся брига,
Мальчишкам снятся шхуны.

Могучий вал бросает,
Волна несет, качает.
Они сейчас красавиц
Из плена выручают.

И первый выстрел громкий,
И бой вторые сутки.
Глаза у незнакомки,
Как у соседской Людки.

И кулаком сильнее
В подушку бьет мальчишка,
А на лице синеют
Царапины и шишки.

Пройдут ребячьі годы,
Бои, моря и флаги,
Но не уйдут походы
И нет конца отваге.

Стучит в висках усталость,
А сердце колобродит.
И к нам приходит старость,
А юность не уходит.

Новини науки і техніки
(По сторінках зарубіжних газет)

1. «ВІЧНА»

ЕЛЕКТРИЧНА ЛАМПА

10 років угорський фізик Г. Ші-
реті працював над проектом нової
лампи, яка б давала світло без до-
помоги зовнішньої енергії.

Нині ця проблема успішно роз-
в'язана.

На внутрішню сторону балона
лампи наноситься шар речовини,
яка здатна до люмінесценції. Сам
балон заповнюється трітійем або
якимось іншим газом, який імітує
бета-проміння. Це проміння в свою
чергу збуджує речовину, якій вла-
стива люмінесценція, до світіння.

Тривалість дії такої лампи прак-
тично безмежна.

Через деякий час промислові під-
приємства Угорщини почнуть ви-
робляти ці нові джерела освіт-
лення.

2. ДВІ ГОДИНИ

ЗАМІСТЬ КІЛЬКОХ РОКІВ

Наприкінці XIX століття мате-
матик В. Шанкс обчислив вартість
числа «Пі» (3.14) з точністю до 707
десятичних знаків. На цю працю
математик витратив декілька років
свого життя.

Останнім часом французька
електронна машина ІВМ виконала
це ж саме обчислення з кількістю
10 тис. знаків. Обчислення тривало
менше... 2-х годин.

В. о. редактора В. В. ФАЩЕНКО.